

המידע שמסר חשאי למישטרה -

מה יש ומה אין בו, מי מסר

אותו - והאם נוצל חשאי על ידי אחרים?

במה עסקה

החדש עשה את דרכו לעיתונאים. חשאי היפנה את השאלתה אל ראשיה הממשלה, מנחם בגין, וביקש לדעת "אם נכון הדבר שבניית קווי תחבורה מסוימות, שנעשו על ידי ממשלת ישראל, לרכישת נפט מי גרמניה בין השנים 1977 עד 1981, ניתנו עמלות בניגוד לחוק לשר בממשלת ישראל, ואם נכון הדבר שהשר האמור הוא יצחק מודעי." חשאי גם ביקש לדעת אם הובאו הדברים האלה לידיעת בגין, ואם זו הסיבה לכך שמודעי לא מונה כשר האנרגיה והתשתית בממשלה שכוונן בגין אחרי הבחירות לכנסת העשירית. מכיוון שהשאלתה נפטלה, לא קיבל חשאי תשובה.

עיסקה

מכסיקאית

מה היה המידע שעליו הסתמך חשאי לצורך ניסוחה של שאלתה זו? זמן רב היה מידע זה ברשותו הביצעית של חשאי, והוא סירב לחשוף. בלחץ ועדת הכנסת, העביר חשאי את המידע למישרת ישראל, ומאוחר יותר גם הצהיר על כך.

את המידע קיבל חשאי משלושה מקורות. אחד מהם כונה "אישיות כלכלית", השני "אישיות פוליטית", ועוד אחד, מקור שלישי - שעליו סמך חשאי משום ש"העביר לו בעבר מידע בקשר לשתי פרשיות אחרות, שאינן קשורות לשר מודעי ולעיסקה הנפט, והתברר שיש למידע רגליים."

עד כה לא נודע לציבור מהו המידע שהעביר חשאי למישטרה. חשאי עצמו סירב בכל תוקף לגלות מה ידוע לו על עיסקה הנפט - אולי משום שידע עדי כמה חסרי ביטחון הוא המידע שברשותו. גם המישטרה לא גילתה עד עתה מה מצוי ברשותה. אך הדברים נודעו להעולם הזה: המידע המצוי עתה ברשות ה"מישרת" נוגע בשלוש פרשיות שונות שדבר רכישת נפט, שאירעו בימי כהונתו של מודעי כשר האנרגיה.

המידע העיקרי נוגע לעיסקה הנפט ישראלית-מכסיקאית. מודעי היה במכסיקו שדווח פני מים בתקופת כהונתו. המידע ש"מסר חשאי למישטרה נוגע לאחת הפעמים.

המחיר הרישמי באותה תקופה היה 32 דולר לחבית של נפט מכסיקאי. אך מחירי הנפט היו בירידה. על-פי מידע זה, ואפשר היה להשיג נפט במחירים זולים יותר. אל מודעי ואל ראש מינהל-הדלק, שימעון גילבוע, הופנו כמה וכמה הצעות לרכישת נפט במחירים זולים יותר. אחת מן ההצעות הללו הופנתה אליהם על-ידי מי שהיה באותם ימים סגן-שר במישרד ראשי הממשלה, יורם ארידור.

כך ההצעות האלה נתקנו בתגובה כה כנוסה, "מעניין מאוד" ו"תגיד שיש הצעות מפורטות", אך לבסוף נדחו ההצעות הזרות, ונחתמה עיסקה עם מתווך מסויים, שבה נרכש הנפט במחיר הרישמי - 32 דולר לחבית.

על-פי המידע שמסר חשאי היו ההצעות הזרות יותר ממשיות, הבטיחו נפט לטווח של שנים, ולמציעים היו ערבות של בני קים רציניים. לפחות אחת ההצעות נגעה לאותו נפט מכסיקאי שנקנה לבסוף במחיר (המשך בעמוד 8)

מודעי?

במשך שבוע אחד נפתח בקיע קטן במסך הכבד, המסתיר את העולם האפל ורבי-המומיות של עיסקה הנפט. אך הבקיע מיהר להיסגר.

"כיהמערך האלמוני, יהודה חשאי, ערך התקפה חסרת כל סיכוי, וכימעט מגוחכת, על שר האנרגיה לשעבר, יצחק מודעי. השר הליברלי בעל העיניים המתרוצצות יצא להתקפת-מצח נגד היועץ המישפטי לממשלה, נגד צמרת-המישטרה, נגד כלי-התיקשורת, נגד יורשו בתפקיד, וכמובן נגד חשאי עצמו - וזה חש, כמי שטבל את ידו בחומצה גפריתית," כפי שאומרים מקורביו.

הח"כ שנכנס לכנסת הקודמת בעיקבות מותו של יגאל אלון, ניסה להשיג מעט פירוט (ראה הנוון), וביקש לנגח את השר מודעי, וברוך זאת את ממשלת הליכוד. חשאי הוא איש-מנגנון, יור האגף המוניציפלי של מיפלגת-העבודה, ואין לו מושג בענייני נפט ורכישתו. אולי דווקא משום-כך ניסו אויביו של מודעי להשתמש בו, ומסרו לו כמה פירווי-מידע.

חשאי ניסח שאלתה והגיש אותה ב-1 בספטמבר לח"כ-הרות, מאיר כהן, שהחליף אז את יו"ר-הכנסת, איש הליברלים מנסח סבידור. הוא התבקש לנסח את השאלתה מחדש, וכך עשה. גם הנוסח החדש נפסל על-ידי מלא-מקום היו"ר, אך דבר הפס"י לא נמסר לחשאי, לדבריו, והנוסח

את מרכז המיפלגה הליברלית, ש"התכנס בתל-אביב ביום החמישי ה"אחרון, איפיון הקרב שלפני-הקלעים בין השר-בליתיק יצחק מודעי ובין יורשו במישרד-האנרגיה, השר יצחק ברמן.

חברי המרכז, שהתכנסו באולם שב"בית-ציוני-אמריקה, היו אמורים לבחור בשלושת צירי המיפלגה לקונגרס היהודי העולמי, ולשמוע את דבריו של רואה-החשבון של מסי-עסקים חדש. אך אלה לא עניינו איש.

מודעי התקבל בתרועות, בנשיקות ובייבוקים. הוא היה הגיבור התורן של ה"ליברלים". לעבר ברמן נזרקו קריאות גנאי. סגן-שר-התחבורה, יצחק שיפמן, שבדרך-כלל חש לאן נושבת הרוח, הת"י ייצב ללא סייג לצד מודעי, אך לא התיר לחברי המרכז להפריז בגילויי-האהבה. הוא השתיק אותם בגערות כאשר עברו את הגבול, כפי שנהוג מורה בכיתה ז' טוטים.

דא היה שום ספק: בקרב שהתנהל לפני-הקלעים זכה יצחק מודעי.

אך לא פחות מעניין היה הקרב ש"מאחרי הקלעים. היה ברור שמודעי מנסה להשתמש בפרשת-הנפט של חשאי כ"מנוף, שנועד לטווח הארוך לבצר את מעמדו כמנהיג המיפלגה הליברלית, וליטווח הקצר - לסלק את ברמן ממישרד האנרגיה.

היו שמענו כי חברות המחודשת בין מודעי ושיפמן, מקורה בהביטחתו של מודעי לשיפמן כי סגן-שר-התחבורה, שמעמדו במישרד מעורר, הוא שירש את ברמן במישרד האנרגיה, שכן לפני מודעי עצמו הדרך הזרה חסומה.

לנצח בקרבות

להפסיד במילחמה

לשונות הרעות אמרו שאסור לשיפמן להאמין למודעי, המבקש למרות הכל את התפקיד לעצמו. אלה הזכירו כי לפני חודש וחצי היה מודעי אצל בגין, וביקש